

پلی‌سومنوگرافی ۳۱ جانباز مصدوم گاز خردل با شکایت مشکل تنفسی خواب در بیمارستان بقیه اله الاعظم (عج)

جواد عاملی^{۱*} M.D.، مصطفی قانعی^{۲**} M.D.، جعفر اصلانی^{۳*} M.D.، غلامرضا کریمی^{۴***} M.D.،
کازم قدوسی^{۵*} M.D.، حسین کچویی^{۶*} M.D.، علیرضا سعادت^{۷*} M.D.

آدرس مکاتبه: * دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) - دانشکده پزشکی - گروه داخلی و مرکز تحقیقات بهداشت نظامی - تهران - ایران

** دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) - مرکز تحقیقات آسیبهای شیمیایی

*** دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) - دانشکده پزشکی - گروه روانپزشکی و مرکز تحقیقات علوم رفتاری

تاریخ اعلام وصول: ۱۳۸۵/۷/۲۵ تاریخ دریافت مقاله اصلاح شده: ۱۳۸۶/۱/۲۵ تاریخ اعلام قبولی مقاله: ۱۳۸۶/۱/۳۰

خلاصه

هدف: بسیاری از جانبازان مصدوم گاز خردل از مشکلات تنفسی در طول خواب شکایت می‌کنند. گاز خردل موجب تراکتومالاسی و افزایش قابلیت کلاپس راه هوایی می‌شود. شلی عضلات در خواب همراه با کلاپس راه هوایی می‌تواند سبب انسداد راه هوایی شود. این مطالعه برای بررسی انواع اختلالات تنفسی خواب جانبازان گاز خردل که از مشکلات تنفسی طی خواب شکایت داشتند انجام شده است.

روش کار: به روش غیر تصادفی ۳۱ بیمار مصدوم گاز خردل مراجعه کننده به درمانگاه ریه بیمارستان بقیه‌اله‌الاعظم (عج) که از مشکل تنفسی طی خواب شکایت داشتند، انتخاب شده و پس از اخذ اطلاعات دموگرافیک و تکمیل پرسشنامه Epworth Sleepiness Scale تحت پلی‌سومنوگرافی قرار گرفتند. بعلاوه از بیماران آزمایش شمارش گلبولی، قند خون ناشتا و لیپیدهای سرم به عمل آمد.

نتایج: میانگین سنی بیماران $46/45 \pm 11/7$ سال بود. میانگین BMI در تمام بیماران $26/9 \pm 3/0$ و در بیماران مبتلا به وقفه تنفسی انسدادی $27/8 \pm 3/4$ ، میانگین قطر دور گردن تمام بیماران $37/1 \pm 4/3$ سانتیمتر و در گروه وقفه تنفسی انسدادی $37/5 \pm 4/5$ بود. میانگین اندکس خواب آلودگی ESS در تمام بیماران $10/97 \pm 1/1$ و در بیماران با وقفه تنفسی انسدادی $14/1 \pm 8/8$ بود. یافته‌های پلی‌سومنوگرافی در ۷ نفر (۲۲/۶٪) طبیعی، در ۷ نفر (۲۲/۶٪) نشانگان خرخر اولیه، در ۱۰ نفر (۳۲/۲٪) وقفه تنفسی انسدادی با میانگین اندکس آپنه هیپوپنه $22/3 \pm 10/2$ و میانگین اشیاء اکسیژن شریانی $72/6 \pm 8/1$ ، ۵ نفر (۱۶/۱٪) آپنه مرکزی با میانگین اندکس آپنه هیپوپنه $15/8 \pm 8/7$ و ۲ نفر (۶/۴٪) آپنه مخلوط مرکزی و انسدادی را نشان می‌داد.

بحث: گرچه در بروز اختلال تنفسی خواب عوامل مختلف از جمله سن، جنس، مصرف سیگار و چاقی نقش دارند اما فراوانی بالای وقفه تنفسی انسدادی خواب در بیماران مورد آزمایش حاکی از نقش احتمالی مواجهه با گاز خردل و تراکتومالاسی ناشی از آن در ایجاد این اختلال می‌باشد. برای اثبات چنین نقشی نیاز به مطالعه گسترده‌تر در جانبازان مصدوم با گاز خردل می‌باشد.

واژه‌گان کلیدی: وقفه تنفسی انسدادی خواب، گاز خردل، پلی‌سومنوگرافی.

۱- استادیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) - نویسنده مسئول

۲- استاد - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج)

۳- دانشیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج)

۴- استادیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج)

۵- استادیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج)

۶- استادیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج)

۷- استادیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج)